بررسی انتساب بدعت به قرائت حمزه

شاگرد: آن بدعتی که می‌گویند حمزه داشته به‌خاطر این ادا است؟

استاد: اصلاً اینطور نیست. اینها یک نقل هایی می‌آورند که ... .

شاگرد: یعنی اشتباه است؟

استاد: نه، اشتباه هم نیست. یعنی یک عبارتی می‌آید که ناظر به یک محیط و جریانی است که ما از آن مطلقی می‌فهمیم که می‌خواهیم کل آن جریان را با همین عبارت حل کنیم. این حرف‌هایی که برای حمزه زده‌اند، از قدیم زده‌اند. ابن مجاهد در رأس قرن چهارم که می‌خواهد تسبیع کند و هفت قاری را بگذارد، عبارتش در السبعه در مورد حمزه این است: «ما قرات شیئا الا باثر». می‌گوید حمزه گفته من از جیب خودم در نیاورده ام. من هر چه را که خوانده‌ام شنیده‌ام. با روایت و اثر می‌گویم. به آن هایی که گفته‌اند بدعت است، جواب داده‌اند. بین خودشان در کتابها هست. لذا خود حمزه تمام قرائتش اینگونه نبوده. در یک قرائتش...؛ چه کسی بود که گفت اینها از شق کوفه آمده؟ به حمزه تعریض کرد و گفت اینها چیست که می‌خوانی؟! از شق کوفه آمده[1]. کسانی بودند که اطلاعات می‌دانیشان محدود بود؛ ابن شنبوذ به ابن مجاهد چه گفت؟ گفت تو از بغداد بیرون نرفتی و استاد ندیده‌ای! من تمام جهان اسلام را دیده‌ام. به ابن مجاهد اینگونه می‌گویی که من تمام بلاد را دیدم. در این فن خیلی زحمت کشیده بود.

---

[1]إعراب القرآن ج۴ ص ۲۳۷؛ و قرأ يحيى بن وثاب و الأعمش و حمزة. و أنظروا بفتح الهمزة، و زعم أبو حاتم أن هذا خطأ، قال: و إنما يأتي هذا من شق الكوفة.

بازبینی #2
ایجاد شده 16 آوریل 2024 15:46:00 توسط ... .
به روزرسانی شده 25 مه 2024 13:22:36 توسط ... .